

Willis

Управление на риска

ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯТ БРОКЕР WILLIS RE ОРГАНИЗИРА СЕМИНАР ЗА МОДЕЛИРАНЕ НА КАТАСТРОФИЧНИ РИСКОВЕ

В началото на април презастрахователният брокер *Willis Re* организира в столичния хотел „Рагисън“ семинар за свои български клиенти, партньори и журналисти, посветен на актуалната и почти непрекъснато коментирана у нас през последните години тема (включително много подробно и професионално и във в. „Застраховател прес“) за катастрофичните рискове и тяхното управление, както и за необходимостта от създаването на катастрофичен застрахователен пул в България.

Освен по тези въпроси, двама от лекторите (**Йохан Мийк**, ръководител на звеното за управление на корпоративния риск в *Willis Re*, и **Мартин Фол**, дивизионен директор във *FINEX International*) разгледаха съответните проблеми на риск мениджмънта в застрахователното предприятие (новата парадигма за застрахователния бизнес) и финансовите рискове.

Стефания Илина, която работи в централата на презастрахователния брокер в Лондон от две години и половина, откри семинара и съвсем накратко представи организаторите на форума. *Willis Re* е част от *Willis Group*. Холдингът съществува повече от век и в момента е третият по големина в света застрахователен брокер след *Marsh* и *Aon*, представен в 80 страни и обслужващ клиенти от 180 държави. В групата работят повече от 16 хиляди служители.

Презастрахователната част на групата - *Willis Re*, има персонал от 1150 души. Централният офис на компанията се намира в Лондон. За момента *Willis Re* няма офис в България. Компанията има много висок рейтинг сред инвеститорите и пред акционерите. Растежът ѝ е вътрешен, изтъкна г-ца Илина, и не е свързан със закупуване на нови брокери, а със спечелване на нови клиенти. Това означава, че в *Willis Re* се работи непрекъснато върху подобряване на качеството на услугите.

се спря още на нормативната база, надзора и рейтинговите агенции.

Компаниите трябва да изчисляват собствената си граница на платежоспособност. Съществува стандартен конкретен математически модел за изчисляване на Solvency II чрез изчисляване на количественото въздействие (Quantitative Impact Studies 4 (QIS 4) на риска, с други думи - определяне на степента на риска, на вида на оперативния и ликвидния риск и изчисляване на необходимия капитал за тяхното обслужване. Застрахователните компании трябва да направят това QIS 4-изчисление от април до юли 2008 г., изтъкна лекторът.

Willis предлага стандартен модел за оценка на риска. Ако този модел не отговори на въпроса какъв е необходимият за компанията капитал, има и друг вариант - създаване на собствен вътрешен модел. Важното е, че във всички случаи компанията трябва да отговорят на изискванията на Solvency II за своята граница на платежоспособност, като тук огромна помощ могат да окажат рейтинговите агенции, които според лектора следват идеята на Solvency II. Необходима е процедура за управление на риска, вътрешен одит, който да бъде независим, и професионални актьори.

Много важно въздействие върху определянето на капитала по Solvency II играе и експозицията на катастрофичните рискове, чието правилно разбиране гарантира успех на управлението на риска. Според г-н Мийк ще има много големи колебания при оценката на катастрофите и от рисковата гледна точка ще са необходими големи резерви, които да покриват подобни рискове.

С това обобщение г-н Мийк даде възможност на следващите говорители плавно да преминат към главната тема на семинара - управлението на катастрофичните рискове и тяхното потенциално въздействие в България.

Управлението на катастрофичните рискове е местен проблем, но същевременно той се изпитва навсякъде. Примери

за различни подходи към управлението на риска на национално ниво могат да бъдат видяни в много страни по света. Въпросите за експозицията на катастрофичния риск и как най-добре да се защитим бяха разгледани обстойно от **Лучиано Чироу** и **Рашмин Гунасекера**. Те дефинираха катастрофичните рискове и какво може да се направи, за да бъдат идентифицирани, оценени и смекчени. Двамата разгледаха модели, които действат при земетресение и наводнение. Рискът наводнение бе разгледан малко по-подробно от г-н Гунасекера.

Гай Хъдзън, изпълнителен директор на Willis Re

МОДЕЛИРАНЕТО НА КАТАСТРОФИЧЕН РИСК Е СЪПО НАЧИНАНИЕ

- Г-н Хъдзън, защо организирате подобни семинари и защо се спрехте на България?

- *Willis* организира голям брой семинари по целия свят. Това е един от начините да търсим клиенти, но и да запознаваме своите партньори с новостите в своята работа. В същото време искаме да допринесем за образоваността на клиентите си и на обществото. *Willis Re* от своя страна е бил в първите редици при изработването на катастрофични модели и схеми. На семинара в София дадохме множество примери за такива модели. Ние конструирахме модела за първия турски катастрофичен пул. Наскоро бяхме избрани от Министерството на вътрешните работи и администрацията на Румъния за консултант по създаването на катастрофичен застрахователен пул в тази страна.

- В България медиите още миналата година писаха, че в Румъния вече е приет Закон за задължителното застраховане за катастрофични рискове.

- Не, все още няма, но се очаква да бъде приет в скоро време.

- Как бе организиран пулт в Турция?

- На няколко етапа. Първо бе приет Закон за задължителното застраховане. Въпреки че има задължителност обаче, няма нищо последващо - подзаконова нормативна уредба, която да го приложи в практиката. Законът важи за новите сгради, както и при продажба на недвижими имоти - тогава е необходимо да се доказва застраховка в полза на пула. Застрахователното проникване за този продукт е 27 на сто.

- Може ли пулт да се издържа с такова проникване?

- 27 на сто от турския застрахователен пазар представлява все още много голям риск.

- Как ли ви е някой в България да разработите катастрофичен модел?

- Доколкото съм осведомен, никой друг освен неправителственият сектор досега не е проявил интерес от подобно начинание в България. Няма искане от правителствена страна за установяване на контакт и за консултация по този въпрос. Бихме се радвали да влезем в подобни отношения, защото бихме били от полза при разработването на катастрофични решения.

- У нас от години се води дебат за създаване на катастрофичен пул, като главният препъникачък е дали той да бъде основан на доброволна, или на задължителна основа.

- Ние имаме натрупан много голям опит в различни модели на катастрофични програми, които могат да бъдат използвани от българската застрахователна индустрия. Една от важните опорни точки според нашите виждания е, че едно събитие в съотношение 1 на 250 (250 години - б. а.) може да струва икономическа загуба от 8 млрд. евро за България, което се равнява на около 30 на сто от брутия вътрешен продукт на страната ви. Затова много институции, в това число и Световната банка, мислят, че ще е много важно за България да въведе някаква национална катастрофична програма.

- Мнозина експерти смятат, че в основата на българския катастрофичен пул трябва да бъде рискът земетресение. По отношение на наводненията преобладава мнението, че те са плод главно на човешка немарливост.

- Във всички случаи най-важното е, че рисковете от наводнение и земетресение са напълно идентифицируеми и могат да се оценят. Когато се утвърди и идентифицира рискът и катастрофичното събитие се моделира, тогава вече може да се мисли как да бъде застрахован и презастрахован рискът. Моделирането на катастрофичния риск струва пари. На някои страни Световната банка предостави средства за тази цел. Но така или иначе не може правилно да се застраховат и презастраховат катастрофични рискове без правилното разбиране на техните етапи.

(Продължава на стр. 14)

По основната тема на семинара - „Управление на катастрофичния риск“ - говорители бяха д-р **Лучиан Чироу**, дивизионен директор в *Willis Re* и експерт по катастрофично моделиране, **Рашмин Гунасекера** („Застраховане на рискове от наводнения в България“), **Матю Туили** („Моделиране на национални катастрофични пулове“) и **Гай Хъдзън** („Застрахователен капацитет на пазара по отношение на катастрофичните рискове“). Опитвайки се да хвърли светлина върху най-новите възможни опции, компанията бе поканили всички заинтересовани от застрахователния бизнес и институциите, занимаващи се с катастрофични рискове. Интересът към събитието бе много голям, към лекторите бяха отправени множество въпроси. Специално интервю за в. „Застраховател прес“ даде изпълнителният директор на компанията Гай Хъдзън. (Интервюто по-късно ще бъде публикувано.)

В своята презентация анализаторът в *Willis Re* **Йохан Мийк** разгледа практическите въпроси на управлението на риска в предприятията и го постави в контекста на промените в законодателството и нормативната уредба. Основният акцент на доклада бе върху Solvency II, наречен от лектора „чудесен начин да се подходи правилно към управлението на риска“. Когато влезе в сила (става дума за Директивата на ЕС за капиталово изисквания - Solvency II), този нов подход ще направи поврат в начина, по който се застраховат гражданите. Очакванията на експерта е до 2012 г. всички застрахователи да започнат да прилагат Solvency

процеса, за да не бъдат негови жертви.

Преди всичко рисковете трябва да бъдат идентифицирани, категоризирани и количествени, след което да се вземат съответните мерки, т. е. рискът да започне да се управлява по най-адекватния начин, изтъкна г-н Мийк. Той

рители плавно да преминат към главната тема на семинара - управлението на катастрофичните рискове и тяхното потенциално въздействие в България.

Управлението на катастрофичните рискове е местен проблем, но същевременно той се изпитва навсякъде. Примери